

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.

Ce pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Pred rešitvijo jadranskega vprašanja.

Italijanski emisar v Beogradu.

Iz Beograda se poroča: Semkaj je došel dr. Julij Giordano, glavni urednik rimske »Epoce«, glasila predsedništva italijanske vlade. Giordano je prišel v Beograd po nalogu Nittija in Scialoja, da se razgovori z našimi državniki in politiki o rešitvi jadranskega vprašanja. Pred svojim odhodom iz Rima je posetil Giordano ministrskega predsednika Nittija, zunanjega ministra Scialoja in državnega tajnika Sforzo. V Beogradu ga je sprejel v posebni avdijenci ministrski predsednik Davidovič. Po izjavah dr. Giordana je Italija pripravljena »odstopiti« Jugoslaviji celo Dalmacijo, izvzemši otok Vis. Mesto Zadar naj bi postala samostojna republika. Glede reškega vprašanja se je izjavil, da želi Italija rešiti to vprašanje sporazumno z Jugosloveni. Dr. Giordano odpotuje iz Beograda naravnost v Pariz, kjer bo poročal Nittiju in Scialoji o uspehih svoje misije.

Italijansko časopisje o jadranskem vprašanju.

Rim, 4. januarja. Italijansko časopisje piše neprestano o jugoslovensko-italijanskem sporu glede Reke in Dalmacije. »Epoca«, glasilo ministrskega predsednika piše, da bo italijanska vlada pri pogajanjih z zavezniki vztrajala na Tittonijevem predlogu, ki vsebuje minimum italijanskih zahtev. »Corriere d'Italia« pravi, da bodo italijanski delegati, ako priznajo zavezniki skupno z Ameriko italijanske pravice do italijanskih mest ob Adriji, sprejeli ono rešitev, ki jo moreta sprejeti Italija in Jugoslavija v medsebojnih pogajanjih na podlagi sporazuma. »Idea Nazionale« piše, da vsebuje memorandum bistveni sporazum med dvema zaveznikoma in Wilsonom. Ta sporazum odteka Italiji Dalmacijo, suvereniteto nad

Reko ter nad delom Istre in celo nevtralizacijo vojnih luk, ki naj bi jih dobila Jugoslavija. List ne veruje v možnost direktnih pogajanj z Jugoslavijo, ker ni nobene jugoslovenske vlade, ki bi prevzela odgovornost, da prizna na podlagi sporazumnega dogovora Italiji ona ozemlja, ki jih ne priznajo Wilson, Lloyd George in Clemenceau.

Brez Amerike ne bo šlo!

London, 3. januarja. V merodajnih političnih krogih se trdi, da je vsaka rešitev problemov, ki jih še ni rešila pariška mirovna konferenca, brez sodelovanja Amerike izključena. Anglija in Francija nikakor ne moreta pristati na italijanske zahteve, da bi se jadransko vprašanje definitivno rešilo brez Amerike. Italija se bo morala prepričati, da je rešitev jadranskega vprašanja brez Amerike nemogoča.

Madžarski napad v Prekmurju.

Krivda Madžarov dognana.

Beograd, 3. januarja. Zavezniška komisija, ki je imela nalog, da prouči na licu mesta krivdo za madžarski napad na jugoslovenske čete v Prekmurju, je končala svoje delo. Komisija je enoglasno priznala, da nosijo vso krivdo za napad edinole Madžari. Ker madžarska vlada še ni izpolnila zahtev naše vlade, je še vedno prepovedan vsak izvoz živil na Madžarsko. Ob priliki prvega poseta načelnika naše misije v Budimpešti predsedniku madžarske vlade Huszaru, je izrazil Huszar svoje obžalovanje radi napada nekega oddelka madžarske vojske na naše čete. Vkljub temu pa madžarska vlada še vedno ni pristala na garancije, ki jih je zahtevala od nje vlada v Beogradu.

Madžarska iredenta.

Budimpešta, 3. jan. Tu se je osnovala liga za varstvo integritete starih madžarskih mej na jugu in sicer za Bačko, Banat, Baranjo, Prekmurje itd. Liga bo delovala s pomočjo

madžarske vlade v tem smislu, da organizira Madžare, ki bodo ostali po sklenjenem miru izven mej sedanje Madžarske, za iredento.

Pred sporazumom med Jugoslavijo in Rumunijo.

Nayon, 4. jan. Iz Bukarešte je došlo v Pariz poročilo, da so se odnosi med Jugoslavijo in Rumunijo v toliko izboljšali, da je upanje, da pride do popolnega sporazuma med obema državama. Nova rumunska vlada je obvestila vlado v Beogradu, da ji prepusti ves potreben material za savski most in večje število lokomotiv. Govori se, da je jugoslovenska vlada pripravljena začeti direktna pogajanja z Rumunijo glede banatskega vprašanja in o drugih teritorialnih koncesijah.

Svetovni mir je še daleč.

Amsterdam, 4. jan. »Times« poročajo, da je ob otvoritvi indijskega narodnega kongresa predsednik zborovanja med drugim izjavil: Svetovni mir je vzpostavljen deloma. 14 Wilsonovih točk je mrtvih. »Gorje premaganim!« je sedaj geslo na svetu. Rusije, ki želi mir, ne pustijo v miru. Usoda Turčije še vedno ni rešena. Irska in Egipt pa čutita vedno bolj moč angleške države. V Indiji se vlada še vedno po vojnih postavah iz bojazni pred težavami, ki bi nastale, če bi se narod osvobodil.

Naša vojska ostane v Komorižu.

LDU Veliki Bečkerek, 4. januarja. »Banatski Glasnik« poroča, da ostane naša vojska tudi nadalje še v Komorižu (Torontal) in da je evakuacija ustavljena. Ljudstvo se je oborožilo in nikakor noče pripustiti, da bi se odrgalo od matere Srbije.

Nevarnost boljše vizma v Nemčiji.

Berlin, 4. jan. Scheidemann je izjavil napram zastopniku »Az Esta«, da se pač lahko govori o socializaciji tovarn in rudnikov, toda važnejša je politika obnove. Nevarnost boljše vizma za Nemčijo še ni izginila in to ne samo radi boljševiške agitacije, ampak predvsem radi kratkovidne in usodepolne politike antante, ki s svojimi zahtevami onemogočuje gospodarsko obnovo Nemčije.

Osemurni delavnik.

LDU Belgrad, 4. januarja. Ministrstvo za soc. politiko je izdelalo pravilnik za oživetje tvorjenje naredbe o osemurnem delavniku.

Konferenca ministrskih predsednikov.

LDU Berlin, 4. januarja. „Deutsche Allg. Ztg.“ javlja iz Lugana: Kakor doznava „Corriere della Sera“ iz Pariza, bo konferenca ministrskih predsednikov trajala nemara od 10. do 20. t. m.

Polk odstopi.

LDU Pariz, 4. januarja. „Chicago Tribune“ poroča iz Washingtona: Gotovo je, da namerava odstopiti državni podtajnik Franca Polk, ki je zastopal Ameriko na mirovni konferenci. Temu nasproti pa v Washingtonu zanikujejo, da namerava odstopiti državni tajnik Lansing, kakor so poročali nekateri listi.

Ruska sovjetska vlada in Italija.

LDU Helsingfors, 4. januarja. Ruska sovjetska vlada je predlagala italijanskemu ministru za zunanje stvari, naj takoj obnovi odnose s sovjetsko Rusijo. Pri tem se sklicuje na sklep italijanskih socialistov in na izjavo italijanske vlade, ki se nanaša na obnovo odnosov z vsemi doslej sovražnimi državami. Nadalje povdarja, da bo v kratkem zasedla rdeča armada obrežje Črnega morja, ki bo otvorilo pot v Italijo.

Turška narodna vojska koraka proti Carigradu.

Pariz, 4. jan. „New-York Herald“ poroča iz Carigrada, da koraka turška narodna vojska pod varstvom Mustafe Kemal paše proti Carigradu.

Za narodni jezik v cerkvi.

Znano je, da je povsod veliko reformno gibanje med duhovništvom, ki želi preformirati tudi cerkveno in duhovniško življenje današnjemu času primerno. V Jugoslaviji je to narodno gibanje zelo silno v Dalmaciji, kjer se je že več občin izreklo za nar. bogoslužje v cerkvi. Vsporedno s tem gredo druge zahteve pred vsem: da se združijo cerkve v eno vero, da se odstrani vse, kar nasprotuje krščanstvu, da se odpravi, kar je protinaravno, da se vrši služba božja v nar. jeziku, da voli ljudstvo župnike in škofe, da je cerkev svobodna, da se zavrne dogovor z Vatikanom, ker je treba v svobodni državi svobodne cerkve. Češka duhovščina je postavila tri glavne zahteve: demokracijo cerkve, narodni jezik in odpravo celibata. Zadnji čas se češki duhovniki ženijo in javnost odobruje to reformo, dasi cerkev še ni dovolila. Znani češki bojevnik pater dr. Izidor Zahradnik je n. pr. stopil v posvetni stan in se poročil. Praški nadškof Kordač nasprotuje reformnim smerem. Toda združen nastop duhovščine bo premagal njegov odpor, ker je narod na strani duhovščine.

Za božič je razposlala duhovščina sledeči oklic na češki narod:

Narod češkoslovaški!

Najdragocenejše darove ti je vrnil Bog, tvojo svobodo in tvojo samostojnost. O, takrat so se v blaženem čustvu srečne svobode razširile tvoje grudi, v radosti je vskliknilo tvoje srce in k nebu je hitela kakor himna navdušena molitev tvoja: sveti Vavilav!... Predrla je oblake in hitela k srcu tvojega Boga. Glej, dokazal si v trenutku najgloblje ginjenosti, da zna človek le v enem jeziku moliti k

svojemu Bogu — v materinem jeziku. Hvaležno si se spomnil na ta svoj jezik, ki je bil prej zatiran, ponižan in zaničevan in vpeljal si ga povsod kot ljubljene zapovednika v vse stroke, v vse urade in na najvišja mesta. Samo pred cerkvijo si se ustavil samo pred oltarjem si omahoval. Narod ljubljeni! Kako hočeš govoriti s svojim Bogom? Ali bi dovolil, da bi tvoji otroci s teboj govorili drugače kakor v tvojem materinskem jeziku? In ti sam, otrok božji, kako hočeš govoriti s svojim nebeškim Očetom? Ali misliš, da je tvoj jezik nevreden, da bi v njem govoril s svojim Bogom? Ali se ti ne zdi dovolj blagoglasen, da bi mu mogel ugajati? Ali — da govorim z besedami tvojega največjega apostola — je Bog tako neveden, da ga ne bi razumel? Ali tako zaviden, da bi ga ne hotel razumeti?

Daj svobodno besedo svojemu srcu, da boš spoznal, kako bi ponižal svoj materinski jezik, ki ga nad vse ljubiš, ako ga ne boš vpeljal povsod, kjer je bil od vseh začetkov, kamor sta ga po težkih in trdih bojih vpeljala in nastolila tvoja največja apostola br. Ciril in Metod. Krivica in sramota ne bo odstranjena, dokler ga ne vpelješ slavnostno in zmagovito povsod tam, od koder je bil sramotno in nasilno izgnan. To je bil tvoj prvotni bogoslužbeni jezik, ki se ga nisi nikoli odrekel in si zopet in zopet oživil svojo pravico do njega. Mi smo sicer morali molčati a nikdar nismo tega tajili. Za pričo kličemo tvojo zgodovino. Za noben narod nima latinska liturgija tako trpko ost, kakor za naš ljubljeni narod. Na nji, dasi je sama dostojna, leži samo naša sramota in suženjstvo. Pod njenim geslom so vdrl v našo domovino tujci, ki so nas podjarmili in zaslužili za cela stoletja. Tisoče tvojega rodoljubnega duhovništva to zelo globoko čuti in je o tem globoko prepričano. Zato je to duhovništvo povzdignilo sveto in navdušeno geslo: „za bogoslužni češki jezik“ in ti narod naš ljubljeni ti bi pri tem raynodušno in sramotno molčal. Zdaj je čas, ki se drugič ne ponovi pri nobenem narodu. Zdaj ali nikoli. Torej podpri s svojimi milijonskimi glasovi ta naša gesla. Naj ne bo v našem narodu društva ali korporacije, zastopstva občine ali mesta, ki ne bi z zbranimi podpisi ki naj se pošljejo Jednoti češkoslov. kat. duhovništva v Pragi — zahtevala naše najnaravnejše stare pravice in svetega privilegija „češki bogoslužbeni jezik.“ Ne boj se za svojo vero. Tvoja duhovščina je zvesta veri in jo varuje kot najdražji zaklad.

Dovrši torej posvečenje svojega materinskega jezika, sprejmi ga pred mašni oltar, da v najsvetejši žrtvi govori za te pri tvojem Bogu; naj se v njegovih sladkih glasovih vrši najsvetejša skrivnost. Kronaj svojo narodno govorico pred mašnim oltarjem kot kneginjo, kot blagoslovljeno svojo kraljico na veke, ki je bila in bo vedno dik tvojega življenja. Mili Bog čuvaj našo dragoceno domovino, ko bi bilo treba, naj bodo naše cerkve in oltarji trdnjave materinskega jezika, ki jih niti peklena vrata ne bodo premagala. Ne odnehaj, ljubljeni narod naš, dokler ne boš uresničil sanj in želj svojih prednikov, svojih buditeljev, svojih najboljših sinov in hčera v tem svojem geslu

„Za bogoslužni češki jezik.“ Jednota katol. duhovništva češkoslov.

Tako govori češka narod. duhovščina. Tudi pri nas se čim dalje bolj oglašajo podobni glasovi. Seveda n. pr. naša slov. duhovščina je veliko premalo narodna preveč klerikalna, da bi šla tako vneto v boj za nar. jezik. Zato pa se jugoslov. reformno gibanje tem bolj širi na Hrvaškem.

Želeti je, da bi vse te smeri vodile v pravo narodno cerkev v — duhu krščanstva, da bi narodne cerkve narodom res postale sreča in blagoslov. Na mesto tuje klerikalne latinske organizacije bi dobili narodno krščansko cerkev, za katero imamo Jugoslovani že svojo predzgodovino.

Politični pregled.

Italijani so začeli, kakor poročajo, polagoma prazniti one dele ozemlja, ki jim po Wilsonovem načrtu ne pripadejo. Vstavili so različna dela, ki so bila v teku ali ki so jih mislili že začeti, v to določeni material spravlja na bližnje postaje ter ga pošilja v Italijo. Tudi straže ob demarkacijski črti so se precej reducirale. Govori se, da se bo umaknitev na novo črto izvršila še tekom tega meseca.

Zadnji dnevi monarhije na Bolgarskem. Končno, se zdi, da bo bolgarski narod pometel s tistimi, ki so ga skozi desetletja zlorabljali ter pahnili v svetovni vojni v najhujšo bedo ter mu poskrbeli sramotno ime „slovanski Efiljalt“. Vse vesti, ki prihajajo iz Bolgarske, soglašajo v tem, da so dnevi monarhije šteti. Republikansko-revolucionarno gibanje zavzema take dimenzije, da ne pomagajo vse odredbe nič. Če se to zgodi, potem upajmo, da ni več daleč čas, ko bodo tudi Bolgari postali zopet — Slovani.

Povratak anarhista Malateste v Italijo. Na Božič je došel v Italijo poznani italijanski monarhist Enrico Malatesta, ki je bil svoječasno izgnan ter je živel doslej v Londonu. V govoru, ki ga je imel v Milanu, je izjavil med drugim, da se je povrnil v Italijo le na željo delavstva, kar pomeni, da se bliža čas, ko se bo delavstvo osamosvojilo ter odstranilo gospodarje, ki so sedaj na vladi. Masa ga je sprejela z velikanskim navdušenjem.

Dnevne vesti.

Pogreb Edvarda Blahe. Včeraj ob 14 uri se je vršil iz mrtvašnice mestnega pokopališča pogreb Edvarda Blahe pl. Olbor, glavnega urednika „Marburger Zeitung.“ Ker je bil pokojni vpokojen polkovnik, je bil pokopan z vojaškimi častmi. Pogreba so se udeležili zastopniki raznih vojaških in civilnih oblasti ter veliko število občinstva. Pri odprtem grobu je imel mestni župnik Moravec kratek poslovljni govor, nakar je oddal odelek vojaštva salvo, godba pa je zaigrala zadnji pozdrav.

Zakaj samo nemški napisi? Po lekarnah opazimo še danes na tablicah, ki obveščajo občinstvo, katera lekarna ima nočno službo, samo nemško besedilo. Mi sicer ne verujemo, da bi se naši Nemci ne mogli tekom enega leta priučiti par slovenskim izrazom, — ampak če je tudi nemščina neobhodno potrebna za en del prebivalstva, mora biti — ker je Maribor vendar v Jugoslaviji — tudi drugi del, to je slovenski del v svojem jeziku zastopan. Zakaj se ravno od vsakega Slovenca terja, da mora znati nemški? Če je to bilo v Avstriji moda, ali nas ni sram, da si to „modo“ pustimo dopasti tudi v Jugoslaviji? Sploh pa tu ne gre le za samonemške napise po lekarnah, ampak za vsa javna podjetja. Je mnogo trgo

vin in obrti, ki slovenskim odjemalcem pišejo nemške račune in to v mnogih slučajih samo iz nagajivosti, ali pa ker se jim ne ljubi poslužiti se slovenščine. Nismo šovini, ampak vse, kar je prav!

Mariborski dvorec! Prejeli smo: Z ozirom na govorice zadnjih dni, da je mariborski dvorec prešel v slovenske roke ter, da ga je kupil goriški Slovenec, Starc, izvedeli smo iz jako zanesljivega vira, da te govorice ne odgovarjajo istini. Vršila so se pač pogajanja za nakup dvorca od strani nekega goriškega Slovenca, toda sedanji lastnik, baron Twickel, je stavil glede cene pretirane zahteve in druge pogoje, ki so nesprejemljivi. Dvorec se nahaja danes v skrajno zanemarjenem stanju, tako da bi bilo potreba ogromnih stroškov za preureditev in obnovitev istega. Več prostorov v dvorcu je popolnoma neporabnih in nudi dvorec tudi na zunaj v estetičnem oziru jako žalostno sliko. Dvorec, ki bi lahko vsled svoje lege v sredini mesta tvoril dično znamenitost, in služil mestu v kras, dela danes slovenskemu Mariboru v estetičnem oziru naravnost sramoto. V spodnjih prostorih se nahajajo razne delavnice, ki gotovo ne spadajo tja, v lepi dvorani se nahaja mizar-ska delavnica, galerija pa služi kot lesno skladišče. Želeti bi pač bilo, da bi ta stavba prišla v slovenske roke. Sicer je pa naše mnenje, da bi morala tudi vlada skrbeti za to, da lastnik stavbo, ako jo noče prodati, obnovi in popravi vsaj toliko, da ne bo razpadala in ne bo služila tujcem v posmeh na nazadnjaštvu slovenskega Maribora. Tako ne sme ostati. Mi bi k temu pripomnili sledeče: Čudimo se, kako da je dvorec še vedno last pruskega barona Twickla, ki bi bil moral že davno izginiti iz naše Jugoslavije. Twickel je kupil dvorec in posestvo svoj čas za mal denar in je dobil že za druge pritlikline desetkrat več, nego je dal za vse skupaj. On je bil eksponent pruske nemške kolonizacije pri nas in bi bilo najbolje, da se mu dvorec konfiscira.

Koliko ima Jugoslavija vinogradov? V Jugoslaviji znaša z vinsko trto zasajena površina: v Hrvaški in Slavoniji 47.754 ha 1,1%, v Bosni in Hercegovini 6640 ha 9,3%, v Dalmaciji 82.282 ha 6,4%, v Istri 46.510 ha 9,4%, v Sloveniji 39.792 ha 1,9%, v Stari Srbiji 33.101 ha 0,7%. Skupno torej 356.788 ha 1,6%. Leta 1910 je zrastle 3.311.873 hl vina v vrednosti 147.040.257 K. Ta svota je računjena seveda po predvojni cenah.

Dohodki železniških raynatelstev znašajo: Sarajevo: aprila 5.961.000, maja 7.808.770, junija 9.427.720, julija 8.000.000 K. Zagreb: marca (zaostanek) 5.470.000, aprila 7.460.000, maj 12.340.000, junij 16.120.000, julij 18.470.000 K. Kakor je iz tega razvidno, dohodki zadnje mesece znatno rastejo.

Tržne cene za meso v Mariboru. Volovski zadnji deli 15 50 K kg.; volovski prednji deli ter zadnji deli krave, bika in telic 13 50 K kg.; prednji deli krave, bika in telic 13 K kg.; vampi in pljuča 6 K kg. Za svinjsko in telečje meso se cene še niso določile.

Izvanredni občni zbor trgov. gremija se vrši v sredo dne 7. prosinca 1920 v restavraciji Maribor ob 19. (7) uri. Na dnevnem redu je določitev plač trgov. nastavljenecv.

Mariborska Sokolska Župa priredi ob priliki tridnevne vaditeljskega tečaja v mali dvorani Narodnega doma 2 javni predavanji. V torek dne 6. t. m. ob 11. uri dopoldne predava g. dr. V. Marin o spolnih boleznih (samo za moške), zvečer istega dne ob 20 uri se vrši istotam družabni večer za člane Sokola in predava o tej priliki brat dr. Sernec o zgodovini Sokolstva.

Občni zbor olupševalnega društva. Včeraj dopoldne se je vršil v Götzovi dvorani občni zbor mariborskega olupševalnega društva. Večina zborovalcev je bila slovenska. Pri volitvah v odbor je predlagal Dr. Valjavec kot mandator Slovencev kompromisno listo, ki je bila sprejeta z večino slovenskih glasov. Uradnik Cesarič je predlagal, naj pridejo v odbor samo pristni Nemci ne pa renegati. Po daljšem odmoru in tuptam burni debati se je izvolil sle-

deči odbor: Slovenci Žnidaršič, Urbas, Cotič, Šiška, Dr. Brenc, Dr. Hojnik; Nemci Baumeister, Jeglitsch, Nonner. Namestniki: gospa Schwarz (Slovenka), gospe Friedrigger, Billerbeck (Nemke). Na zahtevo novinarja Pirca je podal predsednik pojasnilo glede stanja društvenega premoženja. Končno je stavil Dr. Valjavec še predlog glede slovenskih pravil in slovenskega uradovanja.

Iz pisarne slov. mestnega gledališča. Vsled neprestano naraščajočih režijskih stroškov je ravnateljstvo gledališča prisiljeno zvišati cene vstopnini. Ravnateljstvo si nadeja, da bo slavno občinstvo, ki je začelo v častnem številu posecati sedanje prireditve vkljub povišanju cen, še v večjem številu obiskovalo predstave ter s tem podpiralo naše gledališko oboje v njegovem težkem kulturnem boju. Gospodje abonenti niso sicer primorani, da plačajo sedanji obrok, ki zapade ravno te dni, v zvišani svoti, temveč na prosto je dano, da to store po svoji vesti in moči, prosi se pa, da čim prej poravnajo zapadeni obrok. Istočasno se naznanja, da gledališki list ne bo več izhajal, ker je izdaja istega spojena s prevelikimi stroški. Naročniki inseratov naj vzamejo vsled tega na znanje, da so razveljavljena vsa naročila. — Na pustni torek se vrši v vseh gledaliških prostorih umetniška reduta. — Natančni program se bo objavil.

Po naredbi zdravstvenega odseka za Slovenijo in Istro v Ljubljani se morajo vsi zdravniki, ki so se po 1. avgustu 1919 naselili v inestu Maribor in ki svoje prakso pri mestnem fizikatu še niso prijavili, zglasti pri mestnem fizikatu Maribor, Rotovski trg št. 6. Prijave se bodo sprejemale dne 5., 7. in 8. januarja v času od 9. do 10. ure. Pri istem uradu in ob istem času morajo vsi zdravniki, kateri se nazivljajo zdravniki-specialisti doprinesiti dokaz, da so izpolnili vse pogoje za pravico izvrševanja specialne prakse po naredbi ministrskega sveta z dne 17. septembra 1919, št. 18.800. Istočasno se naznanja, da se bode dovolilo izvrševanje specialne prakse in pravico do takih naslovov samo po določenih zgoraj navedene naredbe. Mestni magistrat Maribor, dne 3. prosinca 1920.

Vladni komisar: dr. Pfeifer s. r.

Pes-volčjak se je izgubil na Novega leta dan v okolici mestnega parka. Prosi se, naj se odda hišnici v Parkovi ulici 18 proti primerni nagradi.

Trgovina z živino govedo, ovce, koze, konji, prašiči, nadalje trgovina z mlekom in jajci je po naredbi deželne vlade z dne 20. decembra 1919, nadalje trgovina z alkoholnimi pijačami v zaprtih posodah po naredbi deželne vlade z dne 10. oktobra 1919 podvržena koncesiji. Imetnikom takih obrti kateri so si toraj pridobili obrtno dovoljenje po 1. januarju 1916 se naroča, da predložijo obrtni oblasti (magistrat, oziroma okrajno glavarstvo) do najkasneje 8. januarja 1920 dokaz uposobljenosti, sicer morajo prenehati z obratom najpozneje do 31. januarja 1920. Po preteku tega roka, se imajo obrtni listi od vseh tistih ki hiso dokazali predpisane usposobljenosti obrtni oblasti oddati, ker stem dnem ne more več izvršiti obrt. Trgovci ki so prodali alkoholne pijače v zaprtih steklenicah tudi poleg drugih predmetov, imajo obrtne liste dati takoj prepisati. Trgovski gremij.

Prepovedan izvoz papirja. Ministrski svet je propovedal vsak izvoz papirja za tiskovine in pisma kakor tudi karton vseh barv. Ta prepoved je v zvezi z visokimi cenami, ki so se pojavile zadnji čas v trgovini s papirjem.

Zaplemba živil. Sarajevske oblasti so ob priliki preiskovanja skritih živil našli pri peku Kosovcu v zazidanem skladišču 70 vreč moke, 18 vreč kave, 8 sodov masti in drugih živil v skupni vrednosti nad en milijon kron. Oblasti so živila zaplenile, Kosovec pa je bil obsojen na 5000 kron globe.

Kurs jugoslovenske krone. Z Dunaja poročajo, da pada kurs avstrijske krone vedno bolj, nasprotno pa raste kurs jugoslovenskega denarja. V prosti trgovini je sedanji kurs 150 do 170.

Zbirka daril za ubožno šolsko mladino. Darovali so sledeči: Po 1000 K: Haber Karol trgovec; po 500 K: Halbert Walter; po 250 K: Siege Gustav, dr. Mravlag; po 200 K: Kiffmann Anton, Posojilnica v Narodnem domu, knjigarno Vilko Weikl, Ogri-seg Rihard, baron in baroneša Marenzi in eno kompletno obleko za revnega šolskega otroka; po 100 K: G. Reitingner naslednik, Roszmann Josip, Ziegler Matija, Furad J. H., Kührar Vincenc, Kührar Bator, Preis Karol, Baron Emil pl. Gödel Lannoy, Dolamitsch Alojzij, Malek Anton pek, Valjak pl. Gjuro kavarnar; po 50: Martinz Josip, Wolf Karol, Sirak Alojzij, Schamesberger Josip, Platzer Andrej, Käfer Alojzij, Mihelitsch Srečko; Pirchan Gustav, Tscharre Peter, Spodnje-štajerska ljudska posojilnica, knezo-škof dr. Napotnik, Šober Ivan, Šober Valerija lastnika restavracije »Maribor«, hotelir Friedl, urar Bureš; po 40 K: Lefonja Matija; po 30 K: dr. Ivan Schmiederer, baron Basso pl. Gödel Lannoy, Starkel Aleksander, Kotnik Josipina; po 25 kruna: Nedogg Pavel; po 20 kruna dr. Ipavic Karol, Gusel Leopold, Bernhard Adolf, hotelir Jančar, vdova Willaczil, Strausgitl Anton pek, Neger Franc, Brinček Zlata trg. papira, po 10 K: Felber Josip, Heinz Viljem, Misera Hubert, Roschanz Franc, Jarčič Karol, Waidacher Josip, Dolček Marini, Koser Milan, hotelir Tratnik, Wagrandl Ferdinand, Holzknecht Ivan, Spaninger trgovec, Copetti Anton, Dadiou Mariz, Kuvovic, kavarnar Lininger, Blendl Franz, trgovec Zwerlin, Ulaga Josip, Wiegele Ivan, Zgonc Jakob, trgovec Tischler; po 6 K: Baron trgovec strojev; po 5 K: Monari Anton, Weigert Adolf, kavarnar Hummel; Abt Vilko 4 K; Stöger Karol 3 K; Büdefeldt Karol 2 K. Dalje prihodnjič. Prosimo nadaljnjih daril za revno šolsko mladino.

Mariborski Sokol ima svoj redni letni občni zbor dne 10. januarja 1920 ob 20. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Vspored: 1. poročila odbora, 2. sprememba pravil, 3. volitve, 4. slučajnosti. Vabimo k točni vdeležbi. Odbor.

Narodna noša na plāninskem plesu, ki se vrši dne 1. februarja v Narodnem domu v Mariboru, bo fekmovala s planinsko in promenadno obleko. Velikansko zanimanje vlada po gorah in dolinah, po mestih in na deželi za to prireditev. Vstop bodo imeli samo člani Planinskega društva. Za obilno zabavo, dobro jed in pijačo bo skrbnjeno v šotorih, plesateljina mladež bode pa rajala ob zvokih vojaške godbe iz Maribora, ki bo pod osebnim vodstvom vrlega svojega kapelnika g. Herzog-a proizvajala najlepše slovanske komade. — Kdor se hoče torej posebno dobro zabavati, naj pusti skrb in črno obleko doma ter prihi v narodni ali planinski obleki v Maribor. — Ponavljalna plesna vaja za Češko Besedo se vrši 20. januarja, ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru.

„ITO“

antiseptična zobna pasta s kisikom krasno beli zobe, jim daje blesk, odstranjuje neprijeten duh iz ust, konservira in je higijenično prvosten izdelek.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in modnih trgovinah.

Proizvaja: Lekarna pri „Srebrnem Sokolu“ v Brežicah, Slov.

Mala oznanila.

Tatvina. Na Silvestrovo večer je bila v Narodnem domu iz garderobe ukradena suknja. Suknja je potpuno nova, črna siva, sa novim pelcom, u džepovima nova kožna rukavica. Med tem časom je sluga delil gospodom obleke iz garderobe. Kdo dokaže suknju, dobije dobru nagrado.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Tegetthoffova ulica št. 22 (prej G. Gredlić). 4-2

**Pletenje, pod-
pletenje in popravila nogavic**
prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

**Mari-
borska
specijalna
delavnica
za
popravila
ur**

F. Kneser i drug
Grajska ulica št. 5.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

— priporoča se občinstvu. —

Mariborska svetlolikarna in apretacija zastorov

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snazhenje in likanje perila v 5-8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.

*Inserati v našem listu
imajo največji uspeh!*

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z.
MARIBOR.

Arhitekt

Hubert Misera

mestni stavbinski mojster

Maribor, Cesarjska cesta št. 20, Lutrova ulica št. 10

prevzame

vsa stavbinska in tesarska dela, adaptacije, popravila, nove stavbe, strokovnjaško in po najnižji ceni.

Zaloga apna, cementa, opeke in drugih stav-
binskih potrebščin.

**Slovenci! Slovenke! Go-
vorite povsod samo slovenski!**

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3,

je imela koncem leta 1918 vlog K 80,000,000
in rezervnega zaklada „ 2,500,000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Za varčevanje ima veljavne lične domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in ob-
ligatornemu odplačevanju dolga.

**V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.**

JADRANSKA BANKA.

Podpisana banka si dovoljuje povabiti s tem svoje p. t. delničarje na **17. januarja 1920 v Trstu**
vršečo se

glavno skupščino.

H glasovanju upravlčene gg. delničarje prosimo, da deponirajo svoje delnice do 10. januarja 1920. pri
blagajnah središnice v TRSTU, oz. podružnicah iste v Beogradu, Celju, Dubrovniku, Kranju, Kotorju, Ljubljani,
Mariboru, Metkoviću, Opatiji, Sarajevu, Šibeniku, Splitu, Wien, Zadru ter Zagrebu.

Na vsakih 10 delnic odpade po 1 glas. V smislu statutov zamore biti vsak h glasovanju upravlčeni del-
ničar na glavni skupščini polnomočno zastopan.

Maribor, 30. decembra 1919.

Jadranska banka.